

Sprawozdanie za lata 2021 i 2022 z realizacji „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Grajewskim na lata 2017 – 2025”				Załącznik nr 1
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działania	Realizator	
Cel główny: Wsparcie rodzin z terenu powiatu grajewskiego	Ograniczenie patologii i przemocy w rodzinach i przeciwdziałanie uzależnieniom w tym alkoholizmowi	- podczas zebrań z rodzicami i lekcjach wychowawczych zwracano uwagę na przyczyny i formy przemocy w rodzinie oraz sposoby jej przeciwdziałania, - informowano uczniów i ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia alkoholizmem i narkomanią, - filmy edukacyjne, materiały informacyjne, pogadanki z psychologiem podczas godzin wychowawczych mające na celu ograniczenie patologii i przeciwdziałanie uzależnieniom, - spotkania z psychologiem w szkole i internacie, - spotkania z przedstawicielami Policji pod hasłem: „Bezpieczeństwo uczniów, przemoc i agresja występująca w środowisku szkolnym oraz Internecie i jej konsekwencje prawne”, - zajęcia dodatkowe z młodzieżą pod hasłem „Stop przemocy”, - propagowanie stylu życia wolnego od używek, - wyposażenie uczniów, rodziców w wiedzę o rodzajach środków odurzających, objawach ich zażywania, zagrożenia z nich wynikających oraz sposobach pomocy.		Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie
		- przeprowadzono warsztaty w klasach I-IV na temat przemocy, - został sporządzony raport nt. „Poczucia bezpieczeństwa w szkole”, który został omówiony na Radzie Pedagogicznej, - wykonano ulotkę z adresami, gdzie uczniowie mogą szukać pomocy i ją rozpowszechniano wśród uczniów, - oglądano filmy dotyczących agresji i przemocy, - uczniowie włączyli się aktywnie przeciwko agresji poprzez tworzenie krótkich haseł sprzeciwiających się przemocy, - uczniowie mają zapewnione wsparcie psychologiczne.		Zespół Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie
		- zostały przeprowadzone zajęcia na temat: „Przemoc w rodzinie”, - na stronie szkoły zostały zamieszczone informacje, gdzie uczniowie mogą szukać pomocy, - na gazetce szkolnej został umieszczony plakat dotyczący agresji, - prowadzone były konsultacje dotyczące agresji i przemocy, - wsparcie pedagoga szkolnego, - monitorowano sytuację uczniów poprzez rozmowy z wychowawcami klas, - promowano prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą		Zespół Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie
		- szkoła realizuje Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny. W ramach zajęć pozalekcyjnych, akcji, kampanii, projektów, współpracy z różnymi instytucjami. w latach 2021 i 2022 zadania były realizowane przez 358 uczniów z klas I-IV. tematyka i przebieg działań dostosowane były do wieku i możliwości uczniów. za realizację działań odpowiedzialni byli wszyscy nauczyciele.		Zespół Szkół nr 2 im. 9. Pułku Strzelców Konnych w Grajewie
		- pedagog szkolny i wychowawcy klas podejmowali tematykę radzenia sobie ze stresem i agresją, - w każdym roku szkolnym dokonywana jest diagnoza zachowań ryzykownych, - szkoła prowadzi obserwację uczniów i rozpoznaje sytuację rodzinną, - pedagog szkolny prowadził konsultacje wychowawcze z rodzicami i opiekunami uczniów, udzielał pomocy i wsparcia.		Zespół Szkół nr 1 w Grajewie

Załącznik do protokołu Nr LXXV/23
z sesji Rady Powiatu Grajewskiego
z dnia 26 kwietnia 2023 r.

		<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy z rodzicami, rodzinami w których mogą pojawić się zachowania patologiczne w tym przemoc, alkoholizm, pomoc w trudnych sytuacjach życiowych, wskazanie instytucji mogących pomóc z danym problemem, - współpraca z instytucjami z terenu powiatu w celu pomocy uczniowi, jego rodzinie, - organizowanie konkursów i dni profilaktycznych, pogadanek na temat przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy, sytuacji patologicznych 	<p style="text-align: center;">Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - w 2022 r. przeprowadzono 354 spotkania m. in. na temat społeczno prawnych skutków uzależnień, odpowiedzialności prawnej nieletnich, przemocy, handlu ludźmi, cyberprzestępstwa, hejtu, mowy nienawiści. Do poszczególnej tematyki prowadzono kolportaż ulotek informacyjnych, stworzono prezentacje multimedialne, popularyzowano ideę „policyjnego telefonu zaufania”, „Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116111”, - przeprowadzono 29 spotkań z kadrą pedagogiczną szkół na których omawiano problemy demoralizacji i przestępczości nieletnich i innych zjawisk patologicznych w szczególności narkomanii oraz formy współdziałania w celu eliminacji tego zjawiska, - skierowano 84 informacji/zawiadomień do Sądu Rodzinnego w sprawach nieletnich i ich rodzin, - zorganizowano warsztaty samoobrony dla dziewcząt, - w ramach „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem” funkcjonariusze KPP zorganizowali dyżury telefoniczne. w ramach których osoby pokrzywdzone mogły skontaktować się i otrzymać poradę, - dzielnicowi w ramach realizacji procedury „Niebieska Karta” uczestniczyli w pracach grup roboczych LZI oraz wizytowali rodziny, w których stwierdzono przemoc, - realizowano program „poMOC, a nie przeMOC”, - w ramach działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie handlowi ludźmi przeprowadzono 9 spotkań z młodzieżą szkół ponadgimnazjalnych, 	<p style="text-align: center;">Komenda Powiatowa Policji w Grajewie</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - w dniu 26.04.2022r. PCPR w Grajewie przeprowadził konferencję z przedstawicielami Zespołów Interdyscyplinarnych, Ośrodków Pomocy Społecznej, KPP w Grajewie, Starostwa Powiatowego oraz Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. Omówiono zadania PCPR w zakresie realizacji zadań ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. PCPR opracował i przekazał informator o instytucjach rządowych i samorządowych, podmiotach oraz organizacjach pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne w powiecie. - w siedzibie PCPR udzielano poradnictwa psychologicznego i prawnego przez specjalistów wg ustalonego grafiku dyżurów, a także poradnictwa socjalnego w ramach kompetencji pracowników PCPR. W czasie porad socjalnych i psychologicznych promowana była mediacja rodzinna jako forma rozwiązywania sytuacji konfliktowych. - PCPR zapewnia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach wsparcia (specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Kolnie) oraz miejsca w ośrodkach interwencji kryzysowej (Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowej Wsi Elckiej), - systematycznie informowano o możliwości uczestnictwa w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń PCPR, a także wysyłano pisma do instytucji z prośbą o informowanie sprawców przemocy domowej o możliwości uczestnictwa w oddziaływaniach. 	<p style="text-align: center;">Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - kuratorzy sądowi realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związane z wykonywaniem orzeczeń sądu, - kuratorzy sądowi wchodzi w skład zespołu interdyscyplinarnego oraz mogą wychodzić w skład grup roboczych. 	<p style="text-align: center;">Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Grajewie</p>

Załącznik do protokołu Nr LXXV/23
z sesji Rady Powiatu Grajewskiego
z dnia 26 kwietnia 2023 r.

	<ul style="list-style-type: none"> - pracownicy ośrodka prowadzą szereg działań na rzecz społeczności znajdującej się w trudnych warunkach życiowych lub wymagających innego wsparcia, przeprowadzają wywiady w miejscu zamieszkania, informują o zasadach kwalifikowania do pomocy, sporządzają diagnozy problemów w rodzinie w celu ustalenia pomocy dla rodziny, - z powodu przemocy w rodzinie udzielono pomocy 7 rodzinom, - rodziny uzyskiwały wsparcie psychologa w Punkcie Konsultacyjnym GOPS - przy Ośrodku funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2021, 2022 wdrożono 51 „Niebieskich Kart” przesłanych przez KPP w Grajewie. 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie
	<ul style="list-style-type: none"> - udział pracowników socjalnych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego i pracach grup roboczych, - realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - realizacja programu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii. 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziłowie
	<ul style="list-style-type: none"> - podjęto czynności zmierzające do objęcia leczeniem odwykowym 40 osób zgłoszonych, - pokrywano koszty badań psychiatrycznych i psychologicznych oraz wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia przeprowadzonych przez biegłych, - sfinansowano szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego, - finansowano zakup nagród w konkursach, statuetek, pucharów i medali za zawody sportowe. 	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radziłowie
	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowano czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, - dofinansowano warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, Gminny festyn profilaktyczny, wycieczkę Szkoły Podst. w Niecikach, warsztaty wokalne dla młodzieży, zajęcia filmowe dla, programy profilaktyczne dla dzieci w ramach zajęć szkolnych, zakup sprzętu do szkół i GOKiS, tablety dla SP w Sulewie-Kownatach 	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąsoszu
	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzono rozmowy z rodzicami i dziećmi, obserwację dzieci w trakcie zajęć, przerw i uroczystości szkolnych, - pomoc uczniom, rodzicom w postaci porad, konsultacji, licznych rozmów z pedagogiem, wychowawcami z uwagi na osłabioną kondycję psychiczną dzieci po okresie edukacji zdalnej, - realizowano programy wychowawcze, - w szczególnie trudnych sytuacjach przeprowadzono rozmowy wychowawcze u pani dyrektor w obecności pedagoga z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze lub uczniami mającymi problemy emocjonalne. O sytuacji uczniów w każdym przypadku zostali powiadomieni ich rodzice w nagłych przypadkach została wszczęta odpowiednia procedura. 	Szkoła Podstawowa w Wąsoszu
	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programu wychowawczo – profilaktycznego uwzględniającego promowanie właściwych zachowań, przeciwdziałanie agresji, promocję sportu i aktywnych form spędzania czasu wolnego, udział w życiu kulturalnym poprzez organizowanie uroczystości związanych ze świętami narodowymi, kształtowanie postaw patriotycznych, - prowadzono spotkania informacyjno-edukacyjne z policjantem, - szkoła promuje aktywne sposoby spędzania czasu wolnego sprzyjające zachowaniom nieagresywnym, - na spotkaniach z rodzicami przekazywane są informacje o możliwości rozwiązywania problemów przy wsparciu profesjonalnych mediatorów, - szkoła współpracuje z instytucjami prowadzącymi działania profilaktyczne na rzecz dzieci i rodziny. 	Szkoła Podstawowa w Sulewie – Kownatach
	<ul style="list-style-type: none"> - na lekcjach poruszane są tematy związane z przemocą i agresją w szkole, radzeniem sobie ze stresem, uzależnieniami, - szkoła organizowała spotkanie z policjantem, na którym poruszany był również problem agresji i przemocy 	Szkoła Podstawowa w

			Ławsku
		- zapoznanie rodziców i uczniów z procedurami bezpieczeństwa w szkole, na godzinach wychowawczych poruszano tematykę relacji z rówieśnikami, agresji, przemocy, nałogów, radzenia sobie ze stresem i emocjami, zagrożeń płynących z cyberprzemocy i Internetu.	Szkoła Podstawowa w Niecikach
		- wszystkie grupy robocze ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonują i podejmują działania na rzecz rodzin, w zależności od sytuacji w jakiej aktualnie się znajduje rodzina, - osobom doznającym przemocy w rodzinie udzielano informacji oraz wskazywano adresy, gdzie można uzyskać bezpłatną pomoc psychologa, terapeuty.	Zespół Interdyscyplinarny w Grajewie
		- udzielanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, - motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego a w uzasadnionych przypadkach występowanie do Sądu z wnioskiem o przymusowe leczenie, - opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, - działalność w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień, - dofinansowanie wycieczki do Ośrodka „Ojczyzna” dla 41 uczniów Szkół Podstawowych w Grajewie wraz z opiekunami w tym dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, - dofinansowanie warsztatów artystyczno-muzycznych dla dzieci i młodzieży, które zorganizowała parafia Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Grajewie, - dofinansowanie organizacji różnorodnych form spędzania czasu wolnego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grajewie
Podniesienie wydolności wychowawczej rodzin i promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych		- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, - wspieranie rozwoju osobistego uczniów, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, konfliktowych, kryzysowych, - realizacja Powiatowego Programu Profilaktycznego w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach, - rozwijanie umiejętności nazywania i rozpoznawania swoich uczuć i emocji, - udzielanie wsparcia i pomocy dziecku i rodzinie, w której występuje przemoc domowa – opieka psychologa	Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie
		przeprowadzono warsztaty w klasach I-IV na temat przemocy, wykonano ulotkę o instytucjach pomocowych, uczniowie włączyli się aktywnie przeciwko agresji poprzez tworzenie krótkich haseł sprzeciwiających się przemocy, najbardziej oryginalne hasła zostały wywieszane na korytarzu gazetki szkolnej.	Zespół Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie
		- regularnie przeprowadzano zajęcia o tematyce przeciwdziałania agresji i przemocy, - zagadnienia o rodzinie szeroko ujęte występują podczas zajęć przedmiotu Wychowanie do życia w rodzinie, który jest realizowany w każdej klasie, - prawidłowe zachowania i postawy były i są nieustannie wdrażane podczas wszelkich zajęć szkolnych, także podczas zajęć pozalekcyjnych.	Zespół Szkół nr 1 w Grajewie

Załącznik do protokołu Nr LXXV/23
z sesji Rady Powiatu Grajewskiego
z dnia 26 kwietnia 2023 r.

	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne z rodzicami na temat problemów wychowawczych i wspólne szukanie rozwiązania problemu, - organizowanie spotkań dla rodziców w celu pedagogizacji, wdrażania prawidłowych metod wychowawczych, -współpraca z instytucjami na terenie powiatu, mającymi na celu polepszenie funkcjonowania dziecka i jego rodziny. 	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
	<ul style="list-style-type: none"> - propagowano ideę bezpłatnej infolinii „Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116-111” oraz telefonów dla osób przeżywających kryzys 116123 („niebieska linia”) poprzez przekazywanie inf. Na ten temat na spotkaniach z młodzieżą, oraz poprzez umieszczenie informacji na stronie internetowej KPP w Grajewie. - specjalista ds. nieletnich był w stałym kontakcie z pedagogami szkół w celu bieżącego rozwiązywania problemów zaistniałych na terenie tych placówek, - w ramach współpracy ze szkołą przeprowadzono 5 spotkań z rodzicami, - włączono się w obchody Tygodnia Mediacji - w punkcie recepcyjnym umieszczono plakat oraz ulotki informacyjne zawierające treści dot. mediacji w sprawach karnych. 	Komenda Powiatowa Policji w Grajewie
	<p>udzielano poradnictwa psychologicznego i prawnego wg ustalonego grafiku dyżurów a także poradnictwa socjalnego w ramach kompetencji pracowników PCPR. Ponadto PCPR zapewnia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach wsparcia (specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Kolnie) oraz miejsca w ośrodkach interwencji kryzysowej (Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowej Wsi Elckiej).</p>	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie
	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo, u których dokonano analizy sytuacji rodziny i stwierdzono powyższą dysfunkcję poprzez przydzielenia asystenta rodziny i realizacja indywidualnego planu pomocy za zgodą rodziny. 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziłowie
	<ul style="list-style-type: none"> - szkoły podstawowe z terenu gminy Wąsosz realizowały programy wychowawczo – profilaktyczne uwzględniające promowanie właściwych zachowań wśród dzieci i młodzieży tj. promowanie właściwych postaw i przeciwdziałanie agresji np. „Kochaj bliźniego swego jak siebie samego”, „Stop agresji”, „Stop cyberprzemocy”, - wdrażanie prawidłowych zachowań wśród dzieci realizowano poprzez organizowanie spotkań informacyjno - wychowawczych z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Grajewie. 	Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Wąsosz
Ograniczenie zjawiska biedy w rodzinach i zjawiska długotrwałego korzystania z pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - zbiórki na rzecz potrzebujących rodzin, dzieci w wypadku tragedii, - pomoc rodzinom uczniów w poszukiwaniu pracy, włączenie do projektów aktywizacji zawodowej, - wsparcie w uzyskaniu świadczeń i pomocy materialnej. 	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
	<p>Wsparcie rodzin ubogich w formie zasiłków, pracy socjalnej oraz dystrybucji żywności dla osób najbardziej potrzebujących.</p>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziłowie
	<ul style="list-style-type: none"> - przyznawanie zasiłków celowych, stałych, okresowych, - udzielanie pomocy w postaci pracy socjalnej, - przyznawanie świadczeń niepieniężnych. 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie

Załącznik do protokołu Nr LXXV/23
z sesji Rady Powiatu Grajewskiego
z dnia 26 kwietnia 2023 r.

	Ograniczenie przestępczości i przeciwdziałania patologiom społecznym	-na godzinach wychowawczych we wszystkich klasach realizowany jest autorski program profilaktyczny „Zanim będzie za późno” dotyczący profilaktyki uzależnień mający na celu uświadomienie przyczyn sięgania po substancje uzależniające, zapoznanie się z mechanizmem powstawania uzależnienia, autorski program „Stop przemocy”, którego celem jest poszerzenie wiedzy na temat agresji i przemocy w relacjach społecznych,	Zespół Szkół nr 1 w Grajewie
		- podczas zebrań z rodzicami i lekcji wychowawczych zwracano uwagę na przyczyny i skutki konfliktów z prawem młodych ludzi, - zwiększenie częstotliwości kontaktu z domem ucznia sprawiającego problemy wychowawcze i opuszczającego zajęcia - spotkania młodzieży z przedstawicielami policji w szkole i internacie.	Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie
		- w 2021 r. skierowano ogółem 84 informacji/zawiadomień do Sądu Rodzinnego w sprawach nieletnich i ich rodzin , w 2022 r. takich informacji było 89, - specjalista ds. nieletnich był w stałym kontakcie z pedagogami szkół w celu bieżącego rozwiązywania problemów zaistniałych na terenie tych placówek, - dzielnicowy w ramach obchodu rejonów służbowych sukcesywnie prowadzili rozpoznanie osobowe, ujawniając nieletnich zagrożonych demoralizacją, z którymi to nieletnimi jak i ich rodzicami prowadzili rozmowy profilaktyczne.	Komenda Powiatowa Policji w Grajewie
		- rozmowy z uczniami z cechami lub niedostosowaniem społecznym na temat prawidłowych postaw, - prowadzenie działań profilaktyczno – wychowawczych na terenie szkoły, - współpraca z instytucjami nadzorującymi rodziny oraz uczniów	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
	Ograniczenie rozluźniania więzi rodzinnych i podejmowanie działań dotyczących zwiększenia ilości rodzin zastępczych i nawiązywanie współpracy z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi na terenie innych powiatów	- przekazanie sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej za rok 2021 nastąpiło na sesji Rady Powiatu Grajewskiego, - promocja rodzicielstwa zastępczego odbywa się za pomocą ogłoszeń na stronie internetowej PCPR oraz tablicy ogłoszeń, rozmów z kandydatami na rodziny zastępcze, spotkań z pracownikami innych instytucji oraz ogłoszeń parafialnych i w szkołach, - PCPR zawiera porozumienia z innymi powiatami w sprawie przyjęcia dzieci do placówek opiek. – wych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie
		- organizowanie spotkań i wydarzeń dla rodzin mających na celu ograniczenie rozluźniania więzi rodzinnych (pikniki rodzinne, dzień pieczonego ziemniaka), - podczas zajęć dydaktycznych oraz spotkań z rodzicami podkreśla się wagę więzi rodzinnych w codziennym życiu	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
Cel główny: Integracja osób z niepełnosprawnością	Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych osób z niepełnosprawnością	Dofinansowanie do zakupu: - podnośnika transportowego – 3 os.,- telefonu – 2 os.,- zegarka brajlowskiego - 1 os.,- wieży – 1 os. - tabletu z programem Mówik– 4 os.,- komputera z oprogramowaniem (np. Mówik) – 37 osób, - platformy pionowej przy domu – 1 os., - krzesła schodowego – 1 os., - agregatu prądowórczego – 2 os., - fotela obrotowego do wanny – 1 os., - nakładki na sensor - 2 os., - urządzenia do rehabilitacji oddychania 1 os., - wózka inwalidzkiego prysznicowo-toaletowego – 2 os., - dofinansowanie do przystosowania łazienki do potrzeb osoby niepełnosprawnej – 17 osób	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie

		<p>W ramach programu Aktywny Samorząd dofinansowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (6 osób), - zakup czterokołowego skutera inwalidzkiego (3 osoby), - zakup trzykołowego skutera inwalidzkiego (1 osoba), - opłatę za pobyt dziecka w przedszkolu (2 osoby), - opłatę za pobyt dziecka w żłobku (1 osoba), - utrzymanie sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (6 os.). 	
		- udzielanie pomocy merytorycznej dotyczącej likwidacji barier architektonicznych, przystosowania mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych, poradnictwo w zakresie nabycia potrzebnego sprzętu dla osób niepełnosprawnych, poradnictwo w zakresie rozwiązywania problemów związanych z niepełnosprawnością, pomoc w załatwianiu spraw remontowych.	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Grajewie
		- dostosowanie budynku szkolnego do potrzeb osób niepełnosprawnych, - prowadzenie zajęć z alternatywnej komunikacji, - pomoc w uzyskaniu dofinansowania na sprzęty rehabilitacyjne, ułatwiające poruszanie się i komunikowanie	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
		- w 2021 r. został zrealizowany projekt w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” PFRON, w którym beneficjentem była Gmina Radziłów. W ramach projektu zakupiono autobus 19+1 miejscowy, przystosowany do przewozu 1 osoby niepełnosprawnej na wózku inwalidzkim, w tym wyposażony w najazd do transportu wózków inwalidzkich.	Starostwo Powiatowe w Grajewie
	Ograniczenie niezaradności osób z niepełnosprawnością, przeciwdziałanie barierom psychologicznym i przeciwdziałanie zjawisku biedy osób z niepełnosprawnością	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo uczniów oraz ich rodziców w projektach dotyczących aktywizacji zawodowej, - wszechstronna pomoc absolwentom szkoły w znalezieniu pracy, - wyjścia poza teren szkoły w celu ćwiczenia i nabywania umiejętności społecznych, - edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z codziennymi problemami i samodzielności. 	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
		- udzielano wsparcia prawnego, - prowadzona była przez pracowników praca socjalna z osobami, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności - przyznawane były zasiłki stałe, w przypadku nie posiadania prawa do renty z ZUS lub KRUS oraz zasiłków pielęgnacyjnych, opłacane były składki na ubezpieczenie zdrowotne. Przyznawane było prawo do świadczeń pielęgnacyjnych dla osób sprawujących opiekę na rzecz osób niepełnosprawnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziłowie
		Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie posiada 39 miejsc, zapewnia osobom w nim przebywającym, całodobową opiekę oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby bytowe, rehabilitacyjne, edukacyjne, społeczne i religijne, umożliwia mieszkańcom korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych oraz pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Mieszkańcy podlegający obowiązkowi szkolnemu są objęci nauczaniem, są to zajęcia w ramach nauki w klasach życia oraz zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, które prowadzą nauczyciele z Zespołu Szkół Specjalnych.	Dom Pomocy Społecznej w Grajewie

Załącznik do protokołu Nr LXXV/23
z sesji Rady Powiatu Grajewskiego
z dnia 26 kwietnia 2023 r.

		<ul style="list-style-type: none"> - zadaniem głównym Stowarzyszenia jest prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Grajewie, do których uczęszcza 60 osób. - zorganizowano olimpiadę sportową dla osób niepełnosprawnych. Celem imprezy była integracja i rywalizacja osób niepełnosprawnych oraz budzenie wiary we własne siły i możliwości wszystkich zawodników. 	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Grajewie
		<ul style="list-style-type: none"> - uczestnicy WTZ brali udział w różnych imprezach miejscowych, powiatowych i wojewódzkich. Poprzez publiczną promocję odkrytych talentów nastąpiło przełamanie bariery psychologicznej oraz akceptacja osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym. 	Warsztat Terapii Zajęciowej w Grajewie
		<ul style="list-style-type: none"> - praca socjalna z osobami niepełnosprawnymi (2021 r. – 460 osób, 2022 r. – 533 osoby), - zasiłki z ośrodka (7 osób). 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie
		<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie do studiów w ramach programu Aktywny Samorząd – w roku 2021 skorzystało 7 osób a w roku 2022 – 7 osób 	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie
		<ul style="list-style-type: none"> - umożliwianie osobom niepełnosprawnym edukacji na każdym poziomie, - umożliwianie uczniom wyboru zawodu zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami, - prowadzenie programu Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka oraz programu rządowego Za Życiem mającego na celu korygowanie deficytów u dzieci już od najmłodszych lat. 	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
	Ułatwienie dostępu do rehabilitacji osób z niepełnosprawnością	<ul style="list-style-type: none"> - przyznawanie pomocy finansowej na turnusy rehabilitacyjne w 2021 r. skorzystało 76 osób, a w 2022 - 95 osób. - przyznawanie pomocy finansowej na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny w 2021 r. skorzystały 244 osoby, a w 2022 roku 262 osoby. 	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie
		<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć z fizjoterapeutą w ramach programu Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka oraz programu rządowego Za Życiem, - prowadzenie zajęć z zakresu integracji sensorycznej. 	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
		<ul style="list-style-type: none"> - na terenie warsztatu funkcjonuje dobrze wyposażona sala rehabilitacyjna, w której są prowadzone przez rehabilitanta ćwiczenia usprawniające 	Warsztat Terapii Zajęciowej w Grajewie
	Poszukiwanie różnych źródeł finansowania na wsparcie osób z niepełnosprawnością i tworzenie miejsc	<ul style="list-style-type: none"> - udział szkoły w projektach unijnych mających na celu wsparcie osób z niepełnosprawnością, zapewnienie miejsc pracy na terenie szkoły, - udział absolwentów szkoły w projekcie „Rehabilitacja 25 plus”. 	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie

	pracy w tym ekonomii społecznej		
Cel główny: Przeciwdziałanie bezrobociu	Przeciwdziałanie wzrostowi bezrobocia i jego skutkom społecznym poprzez promocję zatrudnienia i efektywną aktywizację osób bezrobotnych z powiatu grajewskiego	- działania na rzecz promocji zatrudnienia, aktywizacji społeczno zawodowej oraz poprawy jakości kapitału ludzkiego poprzez szkolenia, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz wszystkie instrumenty rynku pracy przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy takie jak: staże, roboty publiczne, prace społeczno-użyteczne - zwracano uwagę na grupy defaworyzowane na rynku pracy, takie jak: osoby długotrwale bezrobotne, osoby do 30 roku życia, osoby starsze po 50 roku życia i niepełnosprawne.	Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie
		- realizacja współpracy z PUP robót publicznych, staży oraz prac społecznie użytecznych, mających na celu aktywizację zawodową mieszkańców gminy Grajewo, - organizacja szkoleń dla pracowników Urzędu w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.	Gmina Grajewo
		- udział uczniów w projekcie „Nowa Ranga kształcenia zawodowego w powiecie grajewskim”, - udział absolwentów szkoły w projekcie „Rehabilitacja 25 plus”, - prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
	Promocja i rozwój przedsiębiorczości w powiecie grajewskim	- osobom bezrobotnym udzielane były dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, - wsparcie pracodawców koncentrowało się na udzielaniu pomocy finansowej przy zatrudnianiu przez nich osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych, refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, - prowadzono promocję kształcenia ustawicznego poprzez finansowanie szkoleń pracodawców i pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie
	Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy – profesjonalny i przyjazny urząd	- prowadzoną promocję usług za pośrednictwem akcji informacyjnych z wykorzystaniem technologii informatycznych, - podnoszono jakość obsługi klienta, - pogłębiano analizę lokalnego rynku pracy poprzez wykorzystywanie dostępnych metodologii takich jak: monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, barometr zawodów, - pracownicy PUP brali udział w systematycznych szkoleniach.	Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie
	Rozwój współpracy publicznych służb zatrudnienia z instytucjami rynku pracy, pomocy społecznej i innymi uczestnikami rynku pracy działającymi na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród mieszkańców	- wzmacnianie roli i udziału partnerów społecznych, administracji samorządowej, instytucji pozarządowych, przedstawicieli nauki i biznesu w kształtowaniu wspólnej lokalnej polityki rynku pracy i systemu edukacji i szkoleń	Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie

	powiatu grajewskiego		
Cel główny: Przeciwdziałani e izolacji seniorów	Integracja seniorów i ograniczanie skutków starzenia się społeczeństwa	- Gmina Grajewo przeciwdziałała izolacji seniorów poprzez działalność świetlic wiejskich w 12 miejscowościach, w miejscowościach Białaszewo, Ruda i Wierzbowo powstały kluby seniora. W ramach projektu realizowane są zajęcia mające na celu zagospodarowanie czasu wolnego i aktywizację osób starszych w życiu społecznym.	Gmina Grajewo
		- współorganizacja imprez z Klubem Seniora	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
	Ułatwienie dostępu do domu pomocy społecznej i domów pobytu dziennego	- pozyskano środki na utworzenie Klubu Senior + w Okrasinie, - realizowany był projekt na rzecz osób nieaktywnych zawodowo 60+, - Gmina utworzyła i zapewnia miejsca w Domu Pomocy Społecznej dla 16 osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych fizycznie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziłowie
		gmina utworzyła w miejscowości Mścichy Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych fizycznie.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziłowie
		- informowanie o dostępnych miejscach w domach pomocy społecznej.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu
Odbudowanie więzi społecznych i rodzinnych i rozwijanie infrastruktury społecznej	- zorganizowanie warsztatów kulinarnych młodzieży z członkami Koła Gospodyń Wiejskich "Z Grodu Szczuków" w celu nawiązania dialogu międzypokoleniowego, wymiany doświadczeń, - wręczenie seniorom z Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Szczuczynie, wypiekanych przez uczniów, pierników wraz z życzeniami świątecznymi, - zorganizowanie debaty społecznej seniorów z Koła Gospodyń Wiejskich z przedstawicielami KPP w Grajewie.	Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie	
Cel główny: Skuteczna i nowoczesna edukacja na	Analiza i dostosowanie kierunków kształcenia do	-realizacja praktyk zawodowych przez uczniów klas trzecich u lokalnych pracodawców, -realizacja płatnych praktyk zagranicznych finansowanych z Funduszy Europejskich, -doposażenie placówki w nowoczesny sprzęt na kierunku technik mechanizacji rolnictwa i agrotrotoniki, -realizacja kursów, kwalifikacji zawodowych wg zapotrzebowania lokalnego rynku edukacyjnego.	Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie

Załącznik do protokołu Nr LXXV/23
z sesji Rady Powiatu Grajewskiego
z dnia 26 kwietnia 2023 r.

terenie powiatu Grajewskiego	potrzeb rynku pracy	- rozmowy z uczniami na temat wyboru zawodu, - tworzenie nowych kierunków zawodów dostosowanych do potrzeb rynku	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
	Nawiązywanie współpracy szkół z przedsiębiorstwami celem zapewniania miejsc do odbywania praktyk zawodowych przez uczniów	- realizacja praktyk zawodowych przez uczniów klas trzecich Technikum u lokalnych pracodawców w każdym roku szkolnym.	Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie
		- zapewnienie uczniom możliwości odbywania praktyk zawodowych na terenie powiatu.	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
	Przeciwdziałanie wzrostowi zachowań ryzykownych w szkołach i zapewnienie uczniom właściwej profilaktyki w szkołach i środowisku zamieszkania w tym cyberprzemocy i uzależnieniu się młodzieży od Internetu	- szkoła realizuje program wychowawczo – profilaktyczny oraz plan pracy pedagoga szkolnego zatwierdzony we wrześniu na Radzie pedagogicznej	Zespół Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie
		- organizowanie dni profilaktycznych w zakresie zachowań ryzykownych, - rozmowy indywidualne z uczniami oraz rodzicami, - rozwijanie u uczniów umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych, - szkoła reaguje i ustala plan pomocy interdyscyplinarnej uczniom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem.	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
		- Wspierano realizację przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez placówki oświatowe poprzez przeprowadzanie spotkań informacyjnych z dziećmi i młodzieżą szkolną dot. tematyki odpowiedzialności prawnej nieletnich, przemocy, agresji rówieśniczej w szkołach. W 2021 r. przeprowadzono 354 spotkania z dziećmi i młodzieżą szkolną w ramach realizowanych działań - poruszano następującą tematykę: „Bezpieczne Ferie”, „Handel ludźmi”, bezpieczeństwo w sieci Internet w tym cyberprzemoc, przemocy rówieśniczej i przemocy w rodzinie.	Komenda Powiatowa Policji w Grajewie
		- zajęcia w poszczególnych klasach służące pogłębianiu wiedzy NT. zagrożeń związanych z używaniem i nadużywaniem komputera i Internetu, - uświadamianie rodziców, jak pracować z dzieckiem przejawiającym symptomy uzależnienia od komputera - filmy edukacyjne i zajęcia o tematyce związanej z zapobieganiem hejtowi wśród dzieci i młodzieży, - ukończenie przez uczniów kursu „Wprowadzenie do cyberprzestępstwa”.	Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie
	Nawiązywanie większej współpracy rodziców ze szkoła i podniesienie zaangażowania dzieci i młodzieży i właściwe	- regularne konsultacje wychowawców klas w ramach tzw. „otwartych drzwi” i wywiadówek z rodzicami i opiekunami w celu wspólnego poszukiwania rozwiązań ewentualnych problemów edukacyjnych i wychowawczych, - szkoła prowadzi działania propagujące różne formy spędzania czasu wolnego sprzyjające zachowaniom nieagresywnym.	Zespół Szkół nr 1 w Grajewie
		- zaangażowanie rodziców w życie szkoły, współudział rodziców w organizacji imprez szkolnych, - wzmożone kontakty nauczycieli, wychowawców: osobiste i telefoniczne z rodzicami, - udział rodziców i młodzieży w lokalnych piknikach rodzinnych, - organizacja wycieczek, wyjazdów integracyjnych, ognisk jako alternatywa właściwego wykorzystania czasu.	Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie

Załącznik do protokołu Nr LXXV/23
z sesji Rady Powiatu Grajewskiego
z dnia 26 kwietnia 2023 r.

	zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań, warsztatów dla rodziców podnoszących kompetencje rodzicielskie, - organizowanie warsztatów, spotkań rodziców i uczniów w celu integracji, nawiązaniu relacji oraz promowania prozdrowotnych zachowań, form aktywnego i kreatywnego spędzania czasu - stała współpraca nauczyciela z rodzicami 	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
	Zapewnienie uczniom wszechstronnej pomocy w tym: psychologicznej, pedagogicznej i doradcy zawodowego w szkołach i opieki psychiatrycznej na terenie powiatu	- od września 2022 r. oprócz pedagoga szkolnego, jest zatrudniony psycholog i pedagog specjalny. Wszyscy specjaliści udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom i rodzicom,	Zespół Szkół nr 1 w Grajewie
		<ul style="list-style-type: none"> - funkcjonowanie w szkole Pedagogu Szkolnego, - prowadzenie zajęć z klasami maturalnymi z zakresu doradztwa zawodowego, - wdrażanie zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w pracy z uczniem, - warsztaty z zakresu udzielania pomocy przedmedycznej, by zwiększyć bezpieczeństwo w szkole i poza szkołą. 	Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie
		<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie pedagogów, psychologów i doradców zawodowych zatrudnionych na terenie szkoły, - wskazywanie rodzicom problemów oraz możliwości uzyskania pomocy w placówkach medycznych 	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie
Cel główny: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych	<p>Na terenie powiatu funkcjonuje 115 organizacji pozarządowych, w tym 11 fundacji, 81 stowarzyszeń i 23 stowarzyszeń zwykłych,</p> <ul style="list-style-type: none"> -powierzono wykonanie zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji – 25000,00 zł, -na każdy dany rok Rada Powiatu podejmuje uchwały w sprawie przyjęcia „Programu Współpracy Powiatu Grajewskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie”. 	Starostwo Powiatowe w Grajewie
	Rozwój wolontariatu i podniesienie aktywności społecznej i kreowanie liderów lokalnych	- aktywne funkcjonowanie Wolontariatu Szkoły i Internatu.	Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie
		- od lutego 2022 r. działa w szkole Koło Wolontariatu wpisane do ewidencji stowarzyszeń zwykłych prowadzonych przez Starostę Grajewskiego o nazwie „ Koło Wolontariatu przy I Liceum Ogólnokształcącym w Grajewie”. Jego głównym zadaniem jest wsparcie dla różnych akcji organizowanych przez Samorząd Uczniowski wynikający z planu pracy szkoły.	Zespół Szkół nr 1 w Grajewie

Monitoring strategii za lata 2021 i 2022 został opracowany w oparciu o informacje przesłane do PCPR w Grajewie przez członków zespołu powołanego do spraw opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Grajewskim na lata 2017-2025

Opracowała: Anna Katarzyna Kuczevska